

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๕ (สร.๒) / ๖๐๐๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล
เขตดุสิต กทม ๑๐๓๐๐

๓๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

ด้วยรองนายกรัฐมนตรี (นายไทรรงค์ สุวรรณศิริ) ขอรายงานความก้าวหน้าโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องที่เสนอ ดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามกำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓๓)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ และวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร และแนวทางการชดเชยส่วนต่างราคาปุ๋ยเคมีให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายไทรรงค์ สุวรรณศิริ) เสนอ โดยครอบคลุมถึงพืชเกษตร ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ในอัตราไร่ละ ๑,๕๐ บาท (ต้นละ ๑,๕๐๐ บาท) โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรตามโครงการประกันรายได้กับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยจะได้รับการชดเชยตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่มีสิทธิตามโครงการประกันรายได้ และตามปริมาณปุ๋ยเคมีต่อไร่ที่เท่ากันทุกภาค ตามที่คณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรพิจารณากำหนด

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อทราบความก้าวหน้าโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ตามที่คณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรได้ดำเนินการแล้ว

๓.สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง

๓.๑ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร จัดทำขึ้นเพื่อให้เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย ที่ในปีการเพาะปลูก ๒๕๕๔/๕๕ ราคาปุ๋ยเคมีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยเคมี และสามารถลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยเคมีลง ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามศักยภาพของที่ดินและผลการ

/ วิเคราะห์ดิน ...

วิเคราะห์ดินที่เป็นปัจจุบัน โดยผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการดังกล่าวจะต้องเป็นเกษตรกรในโครงการประกันรายได้ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๓/๕๔ ซึ่งปัจจุบันมีเกษตรกรในโครงการดังกล่าวประมาณ ๔.๘ ล้านราย โดยจะได้รับการชดเชยตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่มีสิทธิและปริมาณปุ๋ยเคมีต่อไร่ที่เท่ากันทุกภาคตามที่คณะกรรมการพิจารณา กำหนด ซึ่งเห็นชอบให้มีการชดเชยส่วนต่างราคาปุ๋ยเคมีให้ผู้เข้าร่วมโครงการในอัตราไร่ละ ๑.๕๐ บาท หรือตันละ ๑,๕๐๐ บาท พร้อมกันนี้คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์ กำหนดราคาปุ๋ย ๖ สูตร คือ สูตร ๔๖-๐-๐ สูตร ๑๖-๒๐-๐ สูตร ๑๖-๑๖-๘ สูตร ๑๖-๘-๘ สูตร ๑๘-๑๒-๖ และสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ซึ่งเป็นสูตรปุ๋ยที่เกษตรกรใช้เป็นส่วนใหญ่และควบคุมราคาขายปุ๋ยในแต่ละสูตรของผู้ประกอบการแต่ละรายให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงของต้นทุนและสต็อกปุ๋ยที่มีอยู่ ประกอบกับเห็นชอบให้กระทรวงการคลังดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อจัดหาปุ๋ยเคมีของเกษตรกร เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรดังกล่าว

๓.๒ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

คณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ ได้มีการประชุมมาแล้วทั้งหมด ๗ ครั้ง มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

๓.๒.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรในคราวแรกได้มุ่งเน้นเฉพาะข้าวนาปีตามข้อ ๓.๑ แต่ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้เพิ่มเติมให้มีการชดเชยพืชอีก ๒ ชนิด คือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ดังนั้นตามหลักวิชาการจำเป็นต้องเพิ่มปุ๋ยสูตรอื่นสำหรับพืช ๒ ชนิดดังกล่าว คณะกรรมการจึงได้มีมติเห็นชอบกำหนดสูตรปุ๋ยอีก ๓ สูตร ได้แก่ สูตร ๑๘-๔๖-๐ สูตร ๐-๐-๖๐ และ สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินโครงการที่กำหนดการชดเชยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังเพิ่มเติม

๓.๒.๒ โครงการได้เริ่มต้นดำเนินการในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกจังหวัด ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อจากนั้นจะดำเนินโครงการในภาคกลางทุกจังหวัดประมาณกลางเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔ แล้วดำเนินการในพื้นที่ภาคใต้เป็นภาคสุดท้าย เนื่องจากมีช่วงฤดูกาลผลิตที่ต่างกันตามแต่ละภาค รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยในขั้นแรกที่จะดำเนินการในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้สูตรปุ๋ยจำนวน ๗ สูตร ได้แก่ สูตร ๔๖-๐-๐ สูตร ๑๖-๒๐-๐ สูตร ๑๖-๑๖-๘ สูตร ๑๖-๘-๘ สูตร ๑๘-๑๒-๖ สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ และสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ ในพืช ๓ ชนิด คือ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลัง ส่วนสูตร ๑๘-๔๖-๐ และสูตร ๐-๐-๖๐ จะดำเนินการในระยะต่อไป โดยใช้ราคาอ้างอิงตามที่ภาคเอกชนขอปรับราคาจำหน่ายมาที่กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการต่อไป

๓.๒.๓ เพื่อให้เป็นการกระตุ้นให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ปุ๋ยเคมีให้สอดคล้องกับค่าผลการวิเคราะห์ดิน โดยเป็นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร คณะกรรมการจึงได้กำหนดคำแนะนำในการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรและสิทธิที่จะได้รับการชดเชยราคาปุ๋ย จากข้อมูลของเกษตรกรโครงการประกันรายได้ของพืช ๓ ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง ปีเพาะปลูก ๒๕๕๓/๕๔ ซึ่งมีเนื้อที่ปลูกพืชเกษตรดังกล่าวรวม ๗๑.๔๗ ล้านไร่ และประมาณการจำนวนการปุ๋ยที่เกษตรกรต้องใช้ตามสิทธิและสอดคล้องกับคำแนะนำทางวิชาการของโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร เป็นจำนวน ๒.๒๙ ล้านตัน ซึ่งคาดว่าจะใช้เงินชดเชยค่าปุ๋ยประมาณทั้งสิ้น ๓,๔๓๕.๐๐ ล้านบาท รายละเอียดดังนี้

/ ประเทพ ...

ประเภทพืชเกษตร	ปริมาณการใช้ปุ๋ย ตามคำแนะนำและ สิทธิในการรับชดเชย (กก./ไร่)	ประมาณการ เนื้อที่ปลูก (ล้านไร่)	ประมาณการ จำนวนปุ๋ย ที่เกษตรกรใช้ (ล้านตัน)	จำนวนเงิน ชดเชย (ล้านบาท)
ข้าวนาปี - ข้าวหอมมะลิ - ข้าวหอมจังหวัด - ข้าวเหนียว	๒๕	๔๓.๙๓	๑.๑๐	๑,๖๕๐.๐๐
- ข้าวปทุมธานี - ข้าวเจ้านาปี	๓๕	๑๓.๑๑	๐.๔๖	๖๙๐.๐๐
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๐	๗.๑๒	๐.๓๖	๕๔๐.๐๐
มันสำปะหลัง	๕๐	๗.๓๑	๐.๓๗	๕๕๕.๐๐
รวม		๗๑.๔๗	๒.๒๙	๓,๔๓๕.๐๐

๓.๒.๔ คณะกรรมการได้มีมติให้ดำเนินโครงการ ๘๔ ตำบลปุ๋ยลดต้นทุน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุ ๘๔ พรรษา โดยเป็นการเก็บและวิเคราะห์ดินตามหลักวิชาการอย่างแท้จริง ซึ่งใช้ข้อมูลจากการเก็บและวิเคราะห์ดินจากหมอดินอาสาและเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินที่มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ในพื้นที่ภาคกลางจะเป็นการดำเนินการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลดินให้แล้วเสร็จภายใน ๖ สัปดาห์ เพื่อใช้ในปีเพาะปลูกปัจจุบัน และในส่วนพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕ เดือน เพื่อนำข้อมูลดินดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินงานครั้งต่อไป

๓.๒.๕ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการได้จัดให้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) รวมทั้งสิ้น ๕๒๐ คน โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายไทรรงค์ สุวรรณคีรี) เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาดังกล่าว รวมทั้งในส่วนการประชาสัมพันธ์โครงการได้เริ่มประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่างๆ แล้ว ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และข้อความสั้นทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) เพื่อให้เกษตรกรได้มีความเข้าใจวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการดำเนินโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ การดำเนินโครงการได้เปิดให้เกษตรกรผู้มีสิทธิ์ตามโครงการประกันรายได้ที่สมัครใจเข้ามาจดทะเบียนเข้าร่วมโครงการและเปิดรับขึ้นทะเบียนร้านค้าจำหน่ายปุ๋ยกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

/ ๔. ข้อเสนอ ...

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อทราบความก้าวหน้าโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต
ของเกษตรกร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

โทร. ๐๒-๒๘๘๔๒๔๒

โทรสาร ๐๒-๒๘๘๔๐๔๐